

۳	یادداشت هفته
۴	نامه‌های بیواسطه نامه به سردبیر
۵	باریکتر از مو
۶	در جهان سیاست
۸	سه گانه
۱۰	دیدنی های ایران
۱۲	ماجرای واقعی خارجی
۱۴	داستان زندگی
۱۶	روزهای ماندگار
۱۸	گزارش خارجی
۲۰	مشاور
۲۱	راز سلامتی
۲۲	سلسله گزارش‌های زندان
۲۴	پاورقی خارجی
۲۶	ماجرای خواستگاری، در پیچ و خم دادگاه
۲۸	دین و اخلاق
۲۹	سوز
۳۲	مسابقه داستان نویسی
۳۴	گوشه و کنار جهان
۳۶	خاطرات روزنامه نگار
۳۷	حادثه
۳۸	تاریخ تاراج
۴۰	قصه هفته
۴۲	تماشاگاه راز
۴۴	نوشته های ناب
۴۵	جدول
۴۷	هوش و سرگرمی
۴۸	یک سرگذشت
۵۰	هفت هنر
۵۴	پلیسی
۵۶	بگوسیب
۵۸	ورزشی
۶۲	پیام از شما
۶۳	پیغام‌های روشنایی
۶۴	عجیب
۶۶	از نگاه دیگر

## یادداشت هفته

محمد امین جوادی

# خوب اما ناکافی

حتی در این صورت نیز بانکها در مسیر درستی قرار نمی گیرند. علت آن هم کاملاً روشن است. نخست آنکه هزینه های نظام بانکی در کشور بالا است. بانکها بیش از اندازه شعبه و پرسنل دارند. هزینه حقوق و مزایای آنان بالاست. یعنی پرخرج اداره می شوند و بهره وری در این سیستم پایین است. نکته دیگر اینکه در حال حاضر تمام فعالیتهای اقتصادی دیگر گرفتار موانعی چون تورم، مالیات، دارایی، بیمه و هزینه های سربار دیگری هستند که از سود سرمایه گذاری کم می کند در حالیکه سپرده گذاری در بانک بدون هیچ ریسکی از پرداخت مالیات نیز معاف است. و نکته دیگر اینکه همین رقم ۱۵ درصد نیز (اگر مراعات شود که بعید است) ۵۰ درصد بیشتر از نرخ تورم محسوب می شود و فعالیت دیگری را نمی شناسیم که بتواند بیش از این میزان سود عاید سرمایه گذاری کند. پس همچنان ترجیح سرمایه این است که در بانک بماند. اما استفاده از این سرمایه برای تولید چندان امکان پذیر نیست چون نرخ تورم تولید کننده را اگر در حد نرخ تورم یعنی ۱۰ درصد در نظر بگیریم. او قادر نخواهد بود سالانه با افزایش قیمت کالا و محصول خویش به میزان منطقی، هم هزینه پول در نظام بانکی را بپردازد (که در خوشبینانه ترین حالت ۲۰ درصد است) و هم هزینه افزایش قیمت نهاده های تولید از جمله حقوق و دستمزد و... را، گرچه حرکت اخیر بانک مرکزی گام مثبتی به حساب می آید اما تا زمانی که هزینه پول در نظام بانکی ما با تورم دورقمی همراه باشد دردی از اقتصاد کشور درمان خواهد شد.

بد نیست بدانیم که تولید کننده ایرانی نمی تواند در حالی که در کشورهای همسایه نرخ تورم زیر ۵ درصد و سودوام دریافتی حتی کمتر از آن است. از اعتبار بانکی استفاده کند که حداقل ۲۰ درصد سود به همراه دارد.

برای تولید و رشد صادرات شرایط رقابت باید عادلانه باشد. در غیر این صورت مزیت نسبی تولید از بین خواهد رفت و وقتی قیمت ارز ثابت تورم بالا و هزینه تأمین مالی بسیار بالاست نمی شود از تولید ملی انتظار معجزه داشت.

اخیراً بانک مرکزی طی بخشنامه ای اعلام کرد که سود سپرده ها باید به ۱۵ درصد کاهش پیدا کند. برای اجرایی شدن این دستورالعمل نیز ده روز به بانکها فرصت داد تا از آن تاریخ به بعد بهره بانکی ۱۵ درصد تعیین و بیشتر از آن تخلف محسوب شود. (که البته دادن این مهلت ۱۰ روزه هم جای سوال فراوان داشت چرا که بسیاری از بانکها توانستند مقدمات دور زدن این دستورالعمل را فراهم کنند) علت این اقدام که بسیار دیر هم صورت گرفته کاملاً روشن بود. سیستم بانکی در کشور ما متأسفانه به جای آنکه در خدمت تولید و رفع مشکلات مردم باشد به بنگاهی برای تجارت پول بدل شده بود و قاعدتاً نمی توانست هیچ کمکی به تولید صورت دهد. مردم تقریباً هیچگونه وامی نمی توانستند از بانکها دریافت کنند. شرکتهای تولیدی نیز قادر به پرداخت سودهای کلان به بانکها نبودند و عملاً فعالیت بانکها به فعالیت نرولخواران در دهه های قبل شبیه شده بود و به کار اجاره دادن پول مشغول بودند. همین اقدام باعث شده بود که بانک نقشی در رشد اقتصادی کشور ایفا نکند. مشکل دیگری که نظام بانکی دچار آن شده بود کسری تراز مالی بود به این معنا که چون مجبور بود به سپرده ها سود کلان بدهد قاعدتاً دچار کسری می شد و مجبور بود از بانک مرکزی این کسری را جبران کند و رفته رفته استمرار این روند موجبات ورشکستگی بانکها را فراهم می آورد. البته که این رویه قابل ادامه و استمرار نبود و باید سالها پیش از این با آن برخورد می شد. حال اما سوال این است حتی اگر قبول کنیم که بانکها به این بخشنامه بانک مرکزی عمل کنند و تخلفی هم صورت نگیرد آیا تعیین همین نرخ منطقی است؟ و آیا حتی با این نرخ بانکها می توانند مشکلات تولید را برطرف کنند؟ و آیا اگر همچنان نظام بانکی بخواهد به سپرده ها این میزان سود بدهد آن هم بدون اخذ مالیات، سرمایه گذاری تولیدی تشویق می شود؟ و آیا کسی انگیزه پیدا می کند تا پولش را به جای اینکه در بانک بگذارد صرف ایجاد اشتغال کند؟ بدون تعارف باید گفت که

صاحب امتیاز: شرکت ایرنچاپ (موسسه اطلاعات)  
مدیر مسوول و سردبیر: فتح الله جوادی  
معاون سردبیر: سید احمد شهابی  
معاون فنی و ناظر چاپ: کریم ملکی  
صفحه آرا: حمید دانش اندوز - مهدی اسماعیلی  
ویراستار: مریم نیک پور / حروفچین: مریم شیرانی  
نشانی: تهران - بلوار میرداماد - خیابان نفت جنوبی  
(تابان غربی) - پلاک ۸ - مجله اطلاعات هفتگی  
کد پستی: ۱۵۴۹۹۵۳۱۱۱

روابط عمومی: نیلوفر گردان - تماس:

(از شنبه تا چهارشنبه - ۸ الی ۱۶) ۲۹۹۹۳۴۰۴ - ۲۲۲۲۶۲۲۶  
نمابر: ۲۲۲۷۱۸۱۳ Email: haftegi@ettelaat.com

آگهی ها: ۱۸-۲۲۲۵۸۰۱۴ نمابر آگهی: ۲۱ و ۱۹-۲۲۲۵۸۰۱۹  
آبونمان: ۲-۲۹۹۹۳۴۷۱ چاپ از ایرنچاپ تلفن: ۲۹۹۹۹۹

تلگرام مجله: ۰۹۳۰۴۷۴۰۲۸۹

هر گونه استفاده از مطالب مجله جهت فیلمنامه سینما، تلویزیون و تئاتر و یا چاپ در کتاب منوط به کسب اجازه کتبی است. مقالات ارسالی پس داده نمی شود. مجله در ویرایش مطالب آزاد است.